

REFERAT Helseutvalget d. 14-10-2025

Møtedato Tirsdag d. 14. oktober 2025 kl. 09:00

Møtested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Møtedokumenter.....	3
Behandling av utvalgssak.....	9
Godkjenning av protokoll fra helseutvalgets møte 26.08.25.....	10
Oversikt over driftstilskudd og tilskuddsordninger 2025 i Kristiansand kommune.....	12
Retningslinjer for startlån og tilskudd.....	35
Forslag til møteplan for helseutvalget 2026.....	41

Punkt .: Møtedokumenter

Bilag

Presentasjon Helseutvalget 2. tertial 2025 - Helse og mestring

Informasjon fritt brukervalg Helseutvalget 14.10.25

Saksliste Helseutvalget 14.10.2025

PROTOKOLL HELSEUTVALGET

Dato: 14.10.2025
Sted: Biblioteket / Formannskapssalen
Behandlede saker: 33/25 - 36/25
Møtets varighet: Kl. 09.00 til 14.15
Møteleder: Leder Ebbe Boel Pedersen

Til stede:

Mette F. Roth (H)
Kjetil Aasen (H)
Hans Erik M. Fiskvik (H)
Ebbe Boel Pedersen (KRF)
Sigrun Sæther (KRF)
Tom Jørgensen (FRP)
Eivind Friis Ruud (FRP) for
Neda Blakstad (AP)
Hildegunn M. Tønnessen Seip (MDG)
Glenn Seland (Rødt)
Vidar Kleppe (KL)

Forfall:

Gry V. A. Stubstad (FRP)

Til stede fra administrasjonen:

Brede Skaalerud, direktør helse og mestring
Janne B. Brunborg, kommunalsjef helse og mestring stab
Lisbeth Bergstøl, kommunalsjef helseforvaltning og koordinering
Ellen Torgersen, virksomhetsleder helse og mestring stab
Hans Petter L. Breistein, enhetsleder forvaltning
Phally Long Prum, rådgiver frivillighet og medvirkning
Agnete Alveberg, rådgiver økonomistyring
Formannskapssekretæren

Dessuten møtte:

Arild Birkenes, leder eldrerådet
Astrid Tvedten, repr. råd for personer med funksjonsnedsettelse

Dialogmøte Tema: nettverk og møteplasser i lokalmiljøet

Helseutvalget inviterte representanter fra frivillige organisasjoner, ideelle aktører og sosiale entreprenører til dialogmøte.

33/25 Helseutvalgssak:
Godkjenning av protokoll fra helseutvalgets møte 26.08.25
(ark.nr. 2025000640)

Helseutvalgets vedtak:

Helseutvalget godkjenner protokoll fra helseutvalgets møte 26.08.2025.
(Enst.)

34/25 Formannskapssak:
Oversikt over driftstilskudd og tilskuddsordninger 2025 i Kristiansand kommune
(ark.nr. 2025017143)

Helseutvalgets innstilling:

Saken tas til orientering
(Enst.)

Forslag:

AP/MDG/Rødt fremmet følgende forslag:

«Helseutvalget viser til vedtak i kontrollutvalget i sak 60/24 og deler deres bekymring.

I økonomiplan 2024-2027 står det at «forvaltning av tilskuddsordninger skal baseres på åpenhet og likebehandling, alle potensielle søkere skal ha en reell mulighet til å konkurrere på lik linje med andre søkere».

Det bes derfor om en vurdering av om bystyrets tildelingspraksis er i tråd med vedtatte retninglinjer og overordnet intensjon med tilskuddsordningene.»

Voteringer:

AP/MDG/Rødt sitt forslag falt med 8 mot 3 stemmer (AP/MDG/Rødt).

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.

35/25 Helseutvalgssak:
Retningslinjer for startlån og tilskudd
(ark.nr. 2023023121)

Helseutvalgets vedtak:

Helseutvalget vedtar retningslinjer for startlån og tilskudd i Kristiansand kommune
(Enst.)

36/25 Helseutvalgssak:
Forslag til møteplan for helseutvalget 2026
(ark.nr. 2025017783)

Helseutvalgets vedtak:

Helseutvalget vedtar møteplan for helseutvalget for 2026.

Ordinære møter	Møte i legatstyre
-----------------------	--------------------------

20. januar

10. februar

10. mars

14. april

12. mai

12. mai

9. juni

25. august

15. september

13. oktober

10. november

8. desember

Forslag til tema/befaringer 2026 meldes inn innen neste møte 18.11.25.
Årshjul for helseutvalget legges frem i helseutvalgets møte i 16.12.25.
(Enst.)

Forslag:

Direktør for helse og mestring fremmet følgende tilleggsforslag:

«Forslag til tema/befaringer 2026 meldes inn innen neste møte 18.11.25.
Årshjul for helseutvalget legges frem i helseutvalgets møte i 16.12.25.»

Voteringer:

Direktør for helse og mestring sin innstilling med tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt.

Status per 2. tertial 2025 for Helse og mestring ved direktør Brede Skaalerud og Agnethe Alveberg

- Medarbeiderperspektivet
- Sykefravær
- Vi vet hva som skal til.....
- Heltidskultur
- Sentral forutsetning
- Ansatte og årsverk pr avdelingsleder i helse og mestring
- Arbeid med nærvær
- Målrettet innsats for å øke nærværet
- Kvalitet avvik
- HMS avvik

Økonomi

- Forslag til vedtak
- Korrigert netto driftsresultat 2025
- Det korrigerede resultatet bedres med 255 mil kr sammenlignet med 1. tertial og skyldes
- Prognose pr 31.12.2025 områdene
- Gjenvinne økonomisk handlingsrom 2025-2026
hva skal vi oppnå i 2025-2028
- Prognose 2025
- Finansiering av hjemmetjenesten
- Disposisjonsfond
- Lenke til 2. tertial

[https://pub.framsikt.net/2025/kristiansand/mr-202508-2_tertialrapport_2025#/
/](https://pub.framsikt.net/2025/kristiansand/mr-202508-2_tertialrapport_2025#/)

Orienteringer:

Innføring av fritt brukervalg i hjemmesykepleien ved Ellen Torgersen

- Bystyrevedtak
- Overordnet framdriftsplan – faser og milepæler
- Eksempler på tema som må avklares før konkurransegrunnlaget kan ferdigstilles
- Storbyforskningsprosjekt om fritt brukervalg av hjemmesykepleie
- Viktige hensyn som må tas inn i prosjektet
- Roller og ansvar ved fritt brukervalg
- Forslag til organisering av arbeidet – ansvar og roller

Pilotprosjekt Ny inngang ved Brede Skaalerud

- Oppstart 3. november
- Samordnet lavterskel inngang for personer med psykiske utfordringer, rus problemer eller krevende livssituasjoner til psykisk helse og rus tjenester
- Innbyggere får hjelp uten henvisning
- Kontaktpunkt per telefon – hjelp til å finne veien videre
- Gjelder for alle fra 16 år og oppover

Nytt regjeringsoppnevnt utvalg ved Brede Skaalerud

- Regjeringen har nedsatt et ekspertutvalg om brukerstyrt personlig assistanse, BPA
- Utvalget skal vurdere hvordan BPA kan innrettes for å bidra til likestilling, likeverd og samfunnsdeltakelse
- Link [Nytt utvalg skal gi bidra til likestilling og likeverd ved bruk av BPA - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)

Status Boligsituasjonen pr. nå ved Lisbeth Bergstøl

- 6 ordinære kommunale boliger til tildeling
- 37 boliger som er fysisk tilrettelagt og klare for tildeling
- 77 husstander på venteliste
- 10 husstander med barn på venteliste, av disse bor 3 familier i nødboliger
- 25 husstander venter på bolig med bemanning, rus og psykiske helsetjenester
- Enkelte leieforhold er avsluttet, konsekvensen for noen blir å flytte til nødbolig
- Alle klager fra naboer om støy og annet blir fulgt opp
- Økende behov for boliger for store barnefamilier
- Startlån er gitt til 9 familier hittil i år, disse har bodd i kommunale boliger
- 44% av de som har fått Startlån er barnefamilier hittil i år

---

Eventuelt:

1. Juleavslutning avholdes i etterkant av helseutvalgets møte 16. desember
2. Helseutvalget ønsker en sak/orientering om Kongens senter

Møtet hevet.

Punkt .: Behandling av utvalgssak

Punkt 33/25: Godkjenning av protokoll fra helseutvalgets møte 26.08.25

Bilag

Protokoll helseutvalget 26.08.25

Dato 30. september 2025
Saksnr.: 2025000640-44
Saksbehandler Anne Lise H Aabø

Saksgang
Helseutvalget

Møtedato
14.10.2025

Godkjenning av protokoll fra helseutvalgets møte 26.08.25

Forslag til vedtak

[Helseutvalget godkjenner protokoll fra helseutvalgets møte 26.08.2025.](#)

Vedlegg:
Protokoll fra helseutvalgets møte 26.08.2025

Punkt 34/25: Oversikt over driftstilskudd og tilskuddsordninger 2025 i Kristiansand kommune

Bilag

Vedtak OPPV, 14102025, Sak 36/25, Oversikt over driftstilskudd og tilskuddsordninger 2025 i Kristiansand kommune

Vedtak Form, 22102025, Sak 77/25, Oversikt over driftstilskudd og tilskuddsordninger 2025 i Kristiansand kommune

Vedtak ARMU, 16102025, Sak 199/25, Oversikt over driftstilskudd og tilskuddsordninger 2025 i Kristiansand kommune

Vedtak KULT, 16102025, Sak 50/25, Oversikt over driftstilskudd og tilskuddsordninger 2025 i Kristiansand kommune

Oversikt over vedtatte retningslinjer

Dato 7. oktober 2025
Saksnr.: 2025017143-1
Saksbehandler Phally Long Prum
Godkjent av Anne Grete Widding
Camilla Jarlsby
Brede Skaalerud
Kristin Eidet Robstad
Ragnar Evensen
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Helseutvalget
Oppvekstutvalget
Areal- og miljøutvalget
Kultur- og idrettsutvalget
Formannskapet

Møtedato

14.10.2025
14.10.2025
16.10.2025
16.10.2025
22.10.2025

Oversikt over driftstilskudd og tilskuddsordninger 2025 i Kristiansand kommune

Forslag til vedtak

[Saken tas til orientering](#)

Sammendrag

Saken gir en orientering om tildeling av driftstilskudd og tilskuddsordninger i Kristiansand kommune. Denne saken bygger på økonomiplan 2025–2028.

I saken gis en tabelloversikt over:

- Driftstilskudd institusjoner, selskaper og stiftelser
- Driftstilskudd frivillige organisasjoner
- Tilskuddsordninger

Etter hver tabell gis en kort omtale av hver samarbeidsavtale og formålet med kommunens tilskuddsordninger.

Vedlegg:

Oversikt over vedtatte retningslinjer

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Ordføreren har bedt om at det lages en sak som viser oversikt over tildeling av driftstilskudd, oversikt over tilskuddsordninger med formål og redegjørelse av hovedregelen i retningslinjene. Denne saken bygger på økonomiplan 2025–2028.

Saken viser tabelloversikt over:

- Driftstilskudd institusjoner, selskaper og stiftelser s. 5
- Driftstilskudd frivillige organisasjoner s. 10
- Tilskuddsordninger s. 15

Etter hver tabell gis en kort omtale av hver samarbeidsavtale og formålet med kommunens tilskuddsordninger.

Sentralt i forvaltningen av tilskudd er å etablere et skille mellom tilskudd og tjenestekjøp. Tilskudd tildeles uten krav til gjenytelse fra mottakeren, mens tjenestekjøp omfattes av anbudsreglene i lov om offentlig anskaffelser. Et direkte tilskudd må derfor ikke baseres på forventning eller krav om konkrete gjenytelser til fordel for kommunen.

I denne saken refereres tilskuddsordninger til tilskuddene som støtter spesielle formål eller konkrete aktiviteter, mens driftstilskudd brukes når det foreligger en politisk vedtatt partnerskaps- eller samarbeidsavtale om finansiering av en ekstern aktør, eller når det er vedtatt at slik avtale skal inngås.

Rammeavtaler

Det benyttes ulike betegnelser når det gjelder inngåelse av avtaler. Denne saken omtaler kun én rammeavtale som er inngått med Parkvesenet. Rammeavtale kan defineres som «en avtale inngått mellom én eller flere oppdragsgivere, og én eller flere leverandører som har til formål å fastsette kontraktsvilkår som skal tildeles i løpet av den perioden rammeavtalen varer»¹. En rammeavtale kan omfatte varer og tjenester. Øvrige avtaler i saken omtales som samarbeidsavtale/partnerskapsavtale eller selskapsavtale.

Årlig driftstilskudd

Bystyret vedtok 20. september 2023 (sak 143/23) prinsipper og rutiner for forvaltning av årlige driftstilskudd. Formålet med kommunalt driftstilskudd er å støtte viktige, eksterne medspillere som bidrar til å realisere kommunens overordnede målsettinger for utvikling av kommunen. Ved å gi årlig driftsstøtte signaliserer kommunen ønske om et langsiktig samarbeid som gir mottakerne nødvendig forutsigbarhet for egen drift. Mottakere av årlig driftstilskudd skal normalt ikke kunne søke om tilskudd fra kommunens øvrige tilskuddsordninger

Det er et skille mellom kommunalt driftstilskudd til frivillige organisasjoner og kommunalt driftstilskudd til aktører, hvor det eksempelvis er krav om kommunal samfinansiering for å utløse et statlig eller fylkeskommunalt tilskudd. Derfor er driftstilskudd delt i to tabeller.

Hovedregelen er at frivillige organisasjoner skal søke på tilskuddsordninger fremfor å søke om årlig driftstilskudd. Muligheten for å motta årlig driftstilskudd fra kommunen gjøres offentlig kjent i god tid før søknadsfrist. Søknadsfristen er i slutten av april hvert år. Til grunn for driftstilskudd skal det foreligge en samarbeidsavtale/partnerskapsavtale, jf. prinsipper og rutiner for forvaltning av årlige driftstilskudd. Tilskuddsordninger har egne retningslinjer.

¹ Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (2023, 7. juli). [Rammeavtaler | Anskaffelser.no](#)

Det skal foreligge en søknad med vedlagt årsrapport/årsregnskap fra foregående år og planer/budsjetter for kommende år. Søknadene saksbehandles som en del av den administrative og politiske budsjettbehandlingen. Bystyret avgjør i budsjettvedtaket hvem som skal motta årlige driftstilskudd og størrelsen på det enkelte tilskuddet. Å få innvilget årlig driftstilskudd henger høyt. Prinsipper og rutiner for forvaltning av årlige driftstilskudd vektlegger i hvilken grad søkeren er en viktig, ekstern medspiller som bidrar til å realisere kommunens overordnede målsettinger for utvikling av byen.

I dag er det 24 institusjoner, selskaper og stiftelser og 21 frivillige organisasjoner som mottar årlig driftstilskudd som følge av en avtale kommunen har inngått med mottakerne. Prinsipper og rutiner for forvaltning av årlige driftstilskudd følger i vedlegget «oversikt over vedtatte retningslinjer», s. 3

Tilskuddsordninger

En tilskuddsordning omhandler et formål hvor det er satt av midler i budsjettet. Alle aktørene som tilfredsstiller fastsatte kriterier, kan søke innen oppgitt frist. Søknadene behandles og innvilges/avslås i henhold til vedtatte retningslinjer for ordningen.

Kristiansand kommunes økonomiplan 2025-2028² fremhever at:

«Forvaltningen av tilskuddsordninger skal baseres på åpenhet og likebehandling, alle potensielle søkere skal ha en reell mulighet til å konkurrere på lik linje med andre søkere. Retningslinjer for den enkelte ordning med vurderingskriterier, saksbehandlingsregler og tildelingsfullmakter skal vedtas politisk og være lett tilgjengelige for offentligheten. Hovedmålet med tilskuddsordningene er å gi eksterne aktører som ikke mottar årlig driftstilskudd, mulighet til å motta økonomisk støtte fra kommunen til prosjekter og tiltak på ulike samfunnsområder.»

De vedtatte retningslinjene (sak 143/23) følger en mal som skal inneholde:

1. Formål
2. Hva det gis tilskudd til
3. Hva det ikke gis tilskudd til
4. Hvem det kan gis tilskudd til
5. Hvem det ikke kan gis tilskudd til
6. Søknadsfrist og kunngjøring
7. Krav til søknaden
8. Saksbehandling
9. Krav til mottaker av tilskudd
10. Klage

I dag har Kristiansand kommune 30 tilskuddsordninger. I tillegg forvalter kommunen statlige tilskuddsordninger, eksempelvis barne- og ungdomstiltak gjennom Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) og tiltak på integreringsfeltet gjennom Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi).

Evalueringsarbeidet

I 2019 vedtok Fellesnemda (Søgne, Songdalen og Kristiansand) tilskudd og retningslinjer for tilskuddsordninger i Nye Kristiansand kommune (sak 84/19). I løpet av de fire årene har politiske utvalg gjort flere vedtak om evaluering av tilskuddsordninger, eksempelvis ba Helseutvalget om en gjennomgang av retningslinjene for tildeling av tilskudd (sak 11/20). Mens ett av tiltakene i Bystyrets behandling av Temaplan frivillighet (sak 91/22) var «gjennomgang og evaluering av retningslinjer for kommunens tilskuddsordninger».

² [Kristiansand kommune Økonomiplan 2025-2028](#)

Hensikten med evaluering av retningslinjene var å sikre at tilskuddsordningene bidro til å løse dagens og fremtidens hovedutfordringer, og påse at midlene forvaltes og anvendes på en faglig og forsvarlig måte. I 2023 ble evalueringsarbeidet igangsatt (sak 143/23), og det ble avholdt innspillsmøte med kommunalområdene som har tilskuddsordninger. På innspillsmøtet kom frivillige organisasjoner og enkeltpersoner med fire innspill:

- a) økonomi og flerårige tilskudd
- b) informasjon og oversikt
- c) søknadsskjema og søknadsprosess
- d) andre innspill

Evalueringsarbeidet resulterte i sammenslåing av to tilskuddsordninger og Bystyrets vedtak om at «Fremtidig endringer av retningslinjene delegeres til hovedutvalgene». Delegering til hovedutvalgene skal forenkle fremtidige endringsprosesser.

Mottakere av årlig driftstilskudd

I prinsipper og rutiner for forvaltningen av årlige driftstilskudd (Bystyresak 143/23) lyder punkt 2: *«Hovedregelen er at spesielle formål eller konkrete aktiviteter støttes av kommunen gjennom tilskuddsordninger som er åpne for alle aktører på området, og ikke ved at kun én eller noen få mottar årlig driftstilskudd».*

Bystyret har i budsjettbehandlingen de senere årene tildelt årlig driftstilskudd til flere nye frivillige organisasjoner og ideelle aktører. Antall organisasjoner som mottar årlig driftstilskudd har økt fra 7 til 16 i løpet av perioden 2020-2024. Noen av organisasjonene som har fått tildelt årlig driftstilskudd har ikke sendt søknad til kommunen.

I prinsipper og rutiner for forvaltningen av årlige driftstilskudd (Bystyresak 143/23) lyder punkt 9: *«Mottakere av årlig driftstilskudd skal som hovedregel ikke motta tilskudd fra andre kommunale tilskuddsordninger».* Tilsvarende står i retningslinjene for tilskuddsordninger i punkt 5. «Hvem det ikke gis tilskudd til» under a) *«Virksomheter, institusjoner og organisasjoner som har samarbeidsavtale med kommunen og mottar årlig driftstilskudd fra egen post på det kommunale budsjettet, kan som hovedregel ikke søke om ekstra tilskudd fra denne tilskuddsordningen».*

Basert på gjeldende prinsipper og rutiner for forvaltning av årlige driftstilskudd og retningslinjer, skal mottakerne av årlig driftstilskudd normalt ikke kunne søke om tilskudd fra kommunens øvrige tilskuddsordninger.

Driftstilskudd institusjoner, selskap og stiftelser

Bystyret har vedtatt driftstilskudd 2025 til følgende mottakere hvor kommunen enten har en politisk vedtatt samarbeidsavtale, eller slik avtale skal inngås i løpet av året. Alle tall i 1000 kr. Tekst hentet fra økonomiplan 2025–2028.

Først presenteres en tabell som viser oversikt over mottakere av driftstilskudd institusjoner, selskap og stiftelser. Deretter gis en kort omtale av hver avtale. Omtalene presenteres i samme rekkefølge som tabellen.

I merknadsfeltet fremgår om det foreligger samarbeidsavtale eller ikke.

	Mottaker	Tilskudd 2025	Område	Merknad
1.	Kilden Teater- og Konserthus for Sørlandet IKS	36 346	Kultur og innbyggerdialog	70/30-fordeling mellom stat og region. Egen avtale om fordeling av regional andel, bystyrevedtak 63/13.
2.	Kilden Kultur	10 091	Kultur og innbyggerdialog	Avtale med fylkeskommunen, bystyrevedtak 42/17.
3.	Vest-Agder museet IKS	8 073	Kultur og innbyggerdialog	Eier 22 %, samfinansieres med fylket og øvrige kommuner i Vest-Agder. Inkludert magasin, bystyrevedtak 254/20.
4.	Kunstsilo	9 473	Kultur og innbyggerdialog	Avtale med fylkeskommunen jf. bystyrevedtak 76/19.
5.	Naturmuseum og botaniske hage, Universitetet i Agder	4 539	Kultur og innbyggerdialog	Avtale med UiA og fylkeskommunen, jf. bystyrevedtak 111/14.
6.	Fullriggeren Sørlandet	3 169	Kultur og innbyggerdialog	Avtale med fylkeskommunen, jf. bystyrevedtak 79/17. 15 % andel.
7.	Bredalsholmen dokk og fartøyvernsenter	960	Kultur og innbyggerdialog	Avtale med fylkeskommunen og Riksantikvaren, formannskapsvedtak 91/13, bystyrevedtak 44/03.
8.	Driftstilskudd/leie til Bredalsholmen Eiendom	118	Kultur og innbyggerdialog	Overføring fra kultur til Kristiansand eiendom som eier Bredalsholmen Eiendom AS.
9.	Sandriphæia fritidspark	2 818	Kultur og innbyggerdialog/ Eierskap	Samarbeidsavtale med Vennesla kommune, som kommunalt oppgavefelleskap, bystyrevedtak 132/23.
10.	Kristiansand Kunsthall (Kunstforeningen)	1 117	Kultur og innbyggerdialog	Avtale med Kunsthallen, bystyrevedtak 120/16.
11.	Zefyr – regionalt filmfond	315	Kultur og innbyggerdialog	Avtale med Arendal, Vest-Agder, Aust-Agder og

	Mottaker	Tilskudd 2025	Område	Merknad
				Telemark, bystyrevedtak 107/20.
12.	Barnefilmfestivalen	950	Kultur og innbyggerdialog	Jf. bystyrevedtak 25.10.17.
13.	Agder kollektivtrafikk A/S	5 071	By- og stedsutvikling	Iht. aksjonæravtale av 09.02.16. Beløp avklares i egen prosess.
14.	Agder kollektivtrafikk A/S	350	By- og stedsutvikling	AKT Svipp – Vågsbygd. Vedtak 1. tertial 2024 samt ØP 25-28
15.	Midt-Agder friluftsråd	2 534	By- og stedsutvikling	Kontingent pr. innbygger
16.	Innoventus Sør AS	697	Samhandling og innovasjon	Andel av samfinansiering med andre. Egen prosess ifm. søknad/tildeling av midler.
17.	Europakontoret	769	Samhandling og innovasjon	Andel av samfinansiering med andre. Egen prosess ifm. søknad/tildeling av midler.
18.	Etablerersenter Vest-Agder	697	Samhandling og innovasjon	Andel av samfinansiering med andre. Egen prosess ifm. søknad/tildeling av midler.
19.	Arendalsuka	0	Organisasjon	Utgår fra 2025
20.	Aquarama – gratis svømming	1 334	Oppvekst	Fast tilskudd siden 2016
21.	Vitensenteret	1 188	Oppvekst	Fast tilskudd siden 2017
22.	Geitmyra matkultursenter for barn	2 453	Oppvekst	Fast tilskudd siden 2019
23.	Kommunalt foreldreutvalg grunnskolen	56	Oppvekst	Fast tilskudd, organ jfr. Opplæringsloven, siden 2004.
24.	Foreldreutvalget for barnehagene	50	Oppvekst	Fast tilskudd siden 2017

1. Kilden Teater og Konserthus for Sørlandet IKS, kr. 36 346 000,-

Formålet med avtalen er fordeling av regionalt ansvar for driftstilskuddene til Kilden Teater og Konserthus for Sørlandet IKS. Det statlige tilskuddet utgjør 70% og regionale tilskuddet utgjør 30% av Kildens samlede årlige driftstilskudd. Det foreligger en egen avtale om fordeling av regional andel mellom Vest-Agder fylkeskommune, Aust-Agder fylkeskommune, Kristiansand kommune, Grimstad kommune og Arendal kommune (bystyrevedtak 63/13). Avtalen ble inngått i 2014, løpende avtale.

2. Kilden Kultur, kr. 10 091 000,-

Formålet med samarbeidsavtalen er fordeling av driftstilskudd mellom Vest-Agder fylkeskommune og Kristiansand kommune til avdelingen Kilden Kultur. Ved avtalens start bevilget kommunen 8 millioner og fylkeskommunen 2 millioner. Tilskuddet indeksreguleres årlig. Økning fra én part medfører ikke plikt om tilsvarende økning fra den andre parten. Avtalen ble inngått i 2018 og fornyes automatisk for perioder på fire år fra 01.01.2022, dersom avtalen ikke blir sagt opp senest 18 måneder før utløpet av perioden.

3. Vest-Agder museet IKS, kr. 8 073 000,-

Formålet med selskapsavtalen er drift og styreform for Vest-Agder museet. Selskapet Vest-Agder museet IKS samfinansieres med Agder fylkeskommune og øvrige kommuner i fylket. Kristiansand kommune har 22 % eierandel i selskapet. Selskapsavtalen ble opprettet 24.08.2020, løpende avtale.

4. Kunstsilo, kr. 9 473 000,-

Formålet med avtalen er å bidra til trygghet og forutsigbarhet i årlig drift av Kunstsilo. Samfinansiert mellom Agder fylkeskommune og Kristiansand kommune om driftstilskuddet. Tilskuddet indeksreguleres årlig. Økning fra én part medfører ikke plikt om tilsvarende økning fra den andre tilskuddsparten. Avtalen ble inngått 1.1.2020. Løpende avtale, og fornyes automatisk for ett budsjettår dersom den ikke blir sagt opp senest 30. juni året i forveien.

5. Naturmuseum og botanisk hage, Universitetet i Agder, kr. 4 539 000,-

Formålet med avtalen er utvikling og drift av botanisk hage på Gimle og Ljosland fjellhage. Naturmuseum og botanisk hage samfinansieres med Agder fylkeskommune, Kristiansand kommune og Universitetet i Agder. Avtalen ble opprettet 22.06.2017. Uoppsigelig avtale med mindre partene er enig om opphør.

6. Fullriggeren Sørlandet, kr. 3 169 000,-

Formålet med avtalen er drift av Fullriggeren Sørlandet. Samfinansiert med staten, Agder fylkeskommune og Kristiansand kommune. Kristiansand kommune har 15 % i andel. Avtalen ble sist vedtatt i 2017, løpende avtale.

7. Bredalsholmen dokk og fartøyvernssenter, kr. 960 000,-

Formålet med avtalen er forvaltning, drift og vedlikehold av Bredalsholmen dokk og fartøyvernssenter mellom Agder fylkeskommune, Kristiansand kommune og Riksantikvaren. Avtalen ble sist vedtatt i 2013, løpende avtale.

8. Driftstilskudd/leie til Bredalsholmen Eiendom, kr. 118 000,-

Formålet med avtalen er intern husleie. Overføring fra Kultur til Kristiansand eiendom som eier Bredalsholmen Eiendom AS.

9. Sandripheia fritidspark, kr. 2 818 000,-

Formålet med samarbeidsavtalen er tilrettelegging og drive anlegg for vinter- og sommeridretter, samt fremme fritidsaktiviteter for allmennheten på Sandrip i Vennesla kommune. Sandripheia fritidspark var tidligere organisert som et interkommunalt samarbeidsprosjekt mellom Kristiansand kommune og Vennesla kommune. Fra 01.07.2023 ble fritidsparken omorganisert som et kommunalt oppgavefelleskap. Den enkelte kommunes eierandeler i oppgavefelleskapet er 60 % for Kristiansand kommune og 40 % for Vennesla kommune.

10. Kristiansand Kunsthall (Kunstforeningen), kr. 1 117 000,-

Formålet med avtalen er ivaretagelse av vilkårene for drift og utvikling av Kristiansand Kunsthall. Avtale inngått i 1995, og fornyet sist i 2022. Driftstilskuddet skal reguleres årlig med lønnsutviklingen i kommunesektoren. Avtalen blir automatisk fornyet for perioder på fire år, dersom den ikke blir sagt opp senest 18 måneder før utløpet av perioden.

11. Zefyr–regionalt filmfond, kr. 315 000,-

Formålet med partnerskapsavtalen er drift av Zefyr for utvikling og investering innen filmbransjen i Kristiansand og regionen. Partnerskapsavtale opprettet i 2016 mellom Telemark fylkeskommune, Vest-Agder fylkeskommune, Aust-Agder fylkeskommune, Arendal kommune og Kristiansand kommune. Avtalen gjelder for en periode på tre år. Avtaleperioden kan forlenges ved gjensidig ønske. Partnerskapsavtalen reforhandles i 2025.

12. Barnefilmfestivalen, kr. 950 000,-

Formålet med avtalen er drift av Barnefilmfestivalen. Kommunen eier ikke lengre selskapet bak Barnefilmfestivalen. Det opprettes en ny avtale i 2025 hvor det avgjøres om Barnefilmfestivalen får fast driftstilskudd eller om de skal søke vanlig ordning for festivaler, «Tilskudd til festivaler». Tilskuddet vil ligge på samme nivå som for 2025.

13. Agder kollektivtrafikk A/S, kr. 5 071 000,-

Kristiansand kommunes bidrag til kollektivtilbudet i Kristiansand. Dette har sin historiske kobling til etablering av Agder kollektivtrafikk AS (AKT) i 2008 da Kristiansand kommune ble deleier. Avtalen løper inntil bystyret vedtar noe annet.

14. Agder kollektivtrafikk A/S, AKT-Svipp i Vågsbygd kr. 350 000,-

Kristiansand kommunes egenandel til drift av AKT-Svipp i Vågsbygd. Tilbudet skal forbedre transporttilbudet og gi nye reisemuligheter for honnørreisende, i hovedsak hjemmeboende eldre som ikke selv kjører bil eller kan ta ordinær buss. AKT-Svipp er en samkjøringstjeneste, uten fast ruteplan, men baseres på at turene forhåndsbestilles. Tilbudet startet som et pilotprosjekt i 2024 (tidligere prosjektfinansiert). Dagens tilbud er utenfor fylkeskommunens 60/40 finansieringsordning. Det er ønskelig å gå i dialog med AKT om hvordan SVIPP kan utvikles i Kristiansand innenfor fylkeskommunens finansieringsordning, eventuelt bidrag fra Byvekstavtalen. Dagens ordning er et minimumstilbud og en videreutvikling vil innebære behov for økt finansiering som må innpasses i økonomiplanen.

15. Midt-Agder Friluftsråd, kr. 2 534 000,-

Formål med avtalen er tilrettelegging for opplevelser i friluft hele året, og bidra til en effektiv fordeling av aktiviteter og tiltak mellom Kristiansand kommune og Midt-Agder Friluftsråd i gjennomføring av lokal friluftslivspolitik. «Samhandlingsavtale 2024-2027» er et medlemskap med kontingent pr. innbygger som i dag utgjør 2,6 millioner. Avtalen er ikke bindende mellom partene, men gir uttrykk for en klar intensjon om hvordan samhandlingen kan ivaretas. Tilskuddet indeksreguleres årlig og justeres tilsvarende kommunens deflator, samt baseres på kommunens års innbyggertall.

16. Etablerersenteret Agder IKS, (DRIV Agder) kr 697 000,-

Selskapets formål er å mobilisere til entreprenørskap og yte bistand for de som ønsker å starte egen virksomhet, og gjennom dette bidra til etablering av nye lønnsomme og konkurransedyktige bedrifter i Agder. Selskapet eies av Agder fylkeskommune og 21 kommuner i Agder, hvorav Kristiansand kommunes eierandel er 12,522 %. Selskapsavtalen sier at eierne skal bidra med andel av kapitalinnskuddet tilsvarende sin eierandel. Endring i selskapsavtalen må skje i tråd med den til enhver tid gjeldende IKS-lov. Selskapsavtalen ble inngått 16.03.2023.

17. Foreningen Agder Europakontor, kr 769.000,-

Formålet med avtalen er styrking av kompetanse knyttet til EU politikk, regelverk og finansiering. Særlig arbeid med å utløse mer EU midler fra forsknings- og innovasjonsprogrammene til regionen er prioritert. Europakontoret samfinansieres med Agder fylkeskommune, Arendal kommune, Grimstad kommune, Kristiansand kommune, Universitetet i Agder og NORCE. Til sammen 5,1 millioner i 2025. Avtale og samarbeid ble godkjent og vedtatt av bystyret 07.06.2023 (sak 119/23). Avtalen løper inntil annet besluttes, men kan sies opp etter nytt politisk vedtak.

18. K2 Gründerlab AS (tidligere Innoventus Sør AS), kr 697 000,-

K2 Gründerlab sin visjon er å gjøre Agder til det foretrukne stedet å bygge innovative virksomheter i. Selskapet har en sentral rolle i det regionale og nasjonale økosystemet for oppstartsbedrifter. K2 Gründerlab skal støtte og koble selskaper med forretningsutvikling, kapital og nettverksbygging. Kristiansand kommune har en eierandel i selskapet på 3,727 % og selskapet er et viktig verktøy som skal bidra til innovative vekstbedrifter og tiltrekke kapital til landsdelen. Selskapet mottar årlig støtte fra Kristiansand kommune gjennom egen avtale og tildelingsbrev.

19. Arendalsuka, kr. 0 ,-

Arendalsuka har siden oppstart mottatt 100 000 kr fra Kristiansand kommune som et bidrag til den årlige nasjonale arenaen. Bystyret vedtok i økonomiplanen for 2025–2028 å avvikle tilskuddet fra og med 2025.

20. Aquarama, kr. 1 334 000,-

Formålet er å tilby gratis svømmekurs, gratis ettårig medlemskap og rabatterte foreldreklippekort for skoleelever på 3. trinn. Tilbudet ble utvidet til å inkludere tidligere Søgne kommune og Songdalen kommune fra 2020. Kommunens dekning er oppad begrenset til 1 180 000 kr totalt per år. Tildeling av tilskuddet startet i 2016, videreføres årlig og vurderes i forbindelse med økonomiplan. Det foreligger ikke en skriftlig signert avtale.

21. Vitensenteret, kr. 1 188 000,-

Formål er å øke interesse og kompetanse innen realfag og teknologi ved programmeringskurs for alle skoleelever på 5. og 6. trinn, samt rabatterte opplegg for andre trinn. Tildeling av tilskuddet startet i 2017, videreføres årlig og vurderes i forbindelse med økonomiplan. Det foreligger ikke en skriftlig signert avtale.

22. Geitmyra matkultursenter for barn, kr. 2 453 000,-

Formålet med avtalen er å bidra til praktisk kunnskap om mat og matglede til barn og ungdom gjennom samarbeid med barnehager og skoler. Geitmyra matkultursenter for barn har mottatt tilskudd siden 2019. Beløpet ble økt med 1 200 000 kr etter budsjettvedtak i 2020. Tilskuddet videreføres årlig og vurderes i forbindelse med økonomiplan. Det foreligger ikke en skriftlig signert avtale.

23. Kommunalt foreldreutvalg grunnskolen, kr. 56 000,-

Fast tilskudd. FAU er et lovpålagt organ jfr. Opplæringsloven. Mottatt tilskudd siden 2004, mulig tidligere.

24. Foreldreutvalget for barnehagene, kr. 50 000,-

Fast tilskudd etter politisk vedtak. Mottatt tilskudd fra 2017.

Driftstilskudd frivillig organisasjoner

Først presenteres en tabell som viser oversikt over mottakere av driftstilskudd frivillige organisasjoner. Deretter gis en kort omtale av hver avtale. Omtalene presenteres i samme rekkefølge som tabellen.

I merknadsfeltet fremgår om det foreligger samarbeidsavtale eller ikke.

	Mottaker	Tilskudd 2025	Område	Merknad
1.	Alternativ til vold	1 800	Helse og mestring	Helse- og sosialstyrevedtak 11/08.
2.	NOK.Agder	699	Helse og mestring	Samarbeidsavtale, spleiselag med alle kommuner i Agder og BUF. dir.
3.	Bragdøya Kystlag	300	Helse og mestring	Avtale med Kystlaget, bystyrevedtak 22/22.
4.	Bragdøya Kystlag	1 230	Kultur og innbyggerdialog	Avtale med Kystlaget, bystyrevedtak 22/22.
5.	Blå Kors	5 769	Helse og mestring	Vedtatt av Bystyret 320/21. Det er inngått en samarbeidsavtale angående 7,5 mill. kr i driftstilskudd fra kommunen. Dette inkluderer tilskudd til Vision aktivitetshus og Barnas stasjon. Blå Kors har også en avtale om tjenestekjøp.
6.	Blå Kors	1 477	Kultur og innbyggerdialog	Vedtatt av Bystyret 320/21. Det er inngått en samarbeidsavtale angående 7,5 mill. kr (2022-kroner) i driftstilskudd fra kommunen. Tilskuddet fra Kultur og innbyggerdialog er til Vision aktivitetspark.
7.	Blå Kors	853	Oppvekst	Vedtatt av Bystyret 320/21. Det er inngått en samarbeidsavtale angående 7,5 mill. kr (2022-kroner) i driftstilskudd fra kommunen. Tilskuddet fra Oppvekst er til Barnas stasjon.
8.	Hopeful	1 000	Helse og mestring	Vedtatt av Bystyret i budsjettet for perioden 2025 – 2028. Samarbeidsavtale er opprettet.
9.	Matsentralen Sør	361	Helse og mestring	Vedtatt av Bystyret i budsjettet for 2022.

				Samarbeidsavtale er opprettet.
10.	Søgne misjonskirke/ Åpent hus	1 300	Helse og mestring	Økning vedtatt av Bystyret i budsjettet for 2025–2028. Ny samarbeidsavtale er opprettet.
11.	Kristiansand Idrettsråd	1 025	Kultur og innbyggerdialog	Avtale med Idrettsrådet, formannskapsvedtak 33/13.
12.	Stiftelsen Arkivet	1 281	Kultur og innbyggerdialog	Avtale med Arkivet. Jf. bystyrevedtak 195/21.
13.	Vågsbygd Turn	477	Kultur og innbyggerdialog	Avtale. Jf. bystyrevedtak 245/20.
14.	FIDA	543	Kultur og innbyggerdialog	Vedtatt av bystyret i budsjettet for 2022. Avtale opprettet.
15.	Odderøyas Venner	165	By- og stedsutvikling	Vedtatt for 4 år i budsjettet for 2022. Avtale må opprettes.
16.	Kirkens ungdomsprosjekt	2 796	Oppvekst	Løpende driftstilskudd med ett års oppsigelsestid.
17.	Kirkens ungdomsprosjekt	1 000	Oppvekst	Videreføring vedtatt av bystyret i budsjettet for 2025–2028.
18.	Frelsesarmeen – Home start	997	Oppvekst	Økning vedtatt av bystyret i budsjettet for 2025–2028. Løpende driftstilskudd med ett års oppsigelsestid.
19.	Amathea	1 025	Oppvekst	Toårig tilskudd vedtatt i budsjettbehandlingen 2024.
20.	Muslims union Agders samarbeid med forebygging av ekstremisme i fengsel	50	Helse og mestring	Det er vedtatt årlig driftstilskudd i perioden 24-27 vedtatt i budsjettbehandlingen 2024
21.	Redningsselskapet	500	Oppvekst	Vedtatt av bystyret i budsjettbehandlingen 2025 for perioden 25-28.

1. Alternativ til vold, kr. 1 800 000,-

Formålet med samarbeidsavtalen er drift av behandlingstilbud til voksne som utøver vold i nære relasjoner og deres familier som lever med vold eller har vært utsatt for vold. Tilbudet er samfinansiert (50/50) av kristiansand kommune og staten ved Barne- og familiedepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet. Alternativ til Vold-kontor ble etablert i 2008. Løpende samarbeidsavtale med ett års oppsigelse.

2. NOK Agder, kr. 699 000,-

Formålet med samarbeidsavtalen er å levere lavterskel hjelpetilbud til personer som har vært utsatt for seksuelle overgrep og deres pårørende. Stiftelsen mottar tilskudd fra kommuner i Agder ut ifra innbyggertall, og 80% finansieres av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir). «Frivillig» tilskudd, kan avsluttes når som helst.

3. Bragdøya kystlag, kr. 300 000,-

Formålet med samarbeidsavtalen er tilrettelegging for meningsfullt innhold i arbeidstreningsplasser på Bragdøya. Disse plassene er et samarbeidsprosjekt mellom NAV Kristiansand og Parkvesenet i kommunen og utgjør lavterskeltilbudet Arbeidstreningsprosjektet. Samarbeidsavtalen gjelder perioden 2022–2030. Begge parter kan si opp hele eller deler av avtalen med frist på tre måneder. Tilskuddet justeres tilsvarende konsumprisindeksen.

4. Bragdøya kystlag, kr. 1 230 000,-

Formålet med samarbeidsavtalen er kjøring av båtruter til øvrige øy destinasjoner om sommeren, skyss for barnehagebarn, elever og personale til Bragdøya, bidra til skjøtsel av kulturlandskapet og ha tilsyn, drift og utleie av bygningsmassen på Bragdøya. Samarbeidsavtalen gjelder perioden 2022–2030. Begge parter kan si opp hele eller deler av avtalen med frist på tre måneder. Tilskuddet justeres tilsvarende konsumprisindeksen.

5. Blå Kors, kr. 5 769 000,-

Formålet med samarbeidsavtalen er styrking av aktiviteter og tilbud som kommer barn, unge og utsatte grupper til gode. Blå Kors skal søke å inngå samarbeid med aktuelle tjenester i Kristiansand kommune der det er naturlig. Samarbeidsavtalen med Blå Kors inkluderer tilskudd fra Kultur og innbyggerdialog og Oppvekst. Vedtatt av bystyret 320/21. Avtale inngått i 2022 om årlig driftstilskudd på kr. 7,5 millioner. Driftstilskuddet er gitt for budsjettperioden 2022–2025. Samlet tilskudd er kr. 8 099 000,-. Tilskuddet justeres tilsvarende konsumprisindeksen.

6. Blå Kors, kr. 1 477 000,-

Tilskuddet fra Kultur og innbyggerdialog omfatter husleie til Vision aktivitetspark. Vision aktivitetspark tilbyr aktiviteter for barn og unge, deriblant skatehall, gamingsenter, parkourhall og bursdagsfeiring. Vedtatt av bystyret 320/21. Samarbeidsavtalen er en del av driftstilskuddet gitt for budsjettperioden 2022–2025. Tilskuddet justeres tilsvarende konsumprisindeksen.

7. Blå Kors – Barnas stasjon, kr. 853 000,-

Tilskuddet fra Oppvekst gjelder finansiering av Barnas stasjon. Barnas stasjon er et lavterskeltilbud for barnefamilier som ønsker støtte og et sted å få opplevelser sammen med andre. Vedtatt av bystyret 320/21. Samarbeidsavtalen er en del av driftstilskuddet gitt for budsjettperioden 2022–2025. Tilskuddet justeres tilsvarende konsumprisindeksen.

8. Hopeful, kr. 1 000 000,-

Formålet med samarbeidsavtalen er styrking av aktiviteter og tilbud som kommer barn, unge og utsatte grupper til gode. Hopeful driver et arbeidstreningstiltak for utsatt ungdom, hvor målet er at ungdommene skal komme tilbake til utdanning eller ut i ordinært arbeid. Hopeful skal søke å inngå samarbeid med ungdomstjenesten og/eller arbeidsforberedende tiltak i kommunen rundt den enkelte ungdom. Samarbeidsavtalen gjelder perioden 2025–2028. Tilskuddet justeres tilsvarende konsumprisindeks.

9. Matsentralen Sør, kr. 361 000,-

Formålet med samarbeidsavtalen er styrking av aktiviteter og tilbud som kommer utsatte grupper til gode. Matsentralen Sør distribuerer overskuddsmatvarer fra produsenter, leverandører og grossister i Agder. Maten omfordes videre til ideelle organisasjoner som hjelper vanskeligstilte personer i form av måltid eller utdeling av matpose. Matsentralen Sør skal samarbeide med kommunale tjenester om å bidra til at ulike hjelpeorganisasjoner i Kristiansand kan gjøre hverdagen noe enklere for vanskeligstilte personer. Samarbeidsavtalen gjelder perioden 2022–2025.

10. Søgne Misjonskirke, kr. 1 300 000,-

Formålet med samarbeidsavtalen er styrking av aktiviteter og tilbud som kommer barn, unge og utsatte grupper til gode. Søgne Misjonskirke driver tiltaket Åpent hus, et integreringscenter for innvandrere og flyktninger. Søgne Misjonskirke skal samarbeide med de av kommunens tjenester som har ansvar og tilbud rettet mot integrering av innvandrere og flyktninger. Samarbeidsavtalen gjelder perioden 2022–2025. Tilskuddet har økt to ganger etter budsjettforhandling sist 2024.

11. Kristiansand Idrettsråd, kr. 1 025 000,-

Formål med samarbeidsavtalen er styrking av samspillet mellom Kristiansand idrettsråd og Kristiansand kommune, klargjøre viktige prinsipper og gjensidige krav og forventninger, sikre kontinuitet i beslutningene, skape forutsigbarhet og bidra til forståelse og respekt for hverandres synspunkter og arbeidsmåter. Idrettsrådet er et fellesorgan for alle idrettsklubber i Kristiansand. Det er et rådgivende organ for kommunen i saker som berører idrettslagene i byen. Idrettsrådet har møte- og talerett i kultur- og idrettsutvalget ved behandling av idrettssaker. Samarbeidsavtalen ble inngått i 2013. Partene skal i fellesskap evaluere avtalen ved hvert kommunevalg. Avtalen kan sies opp skriftlig med seks måneders varsel.

12. Stiftelsen Arkivet, kr. 1 281 000,-

Formål med partnerskapsavtalen er styrking av samarbeidet mellom kommunen og Stiftelsen Arkivet med ti konkrete samarbeidstiltak knyttet til menneskerettigheter og 2. verdenskrig. Løpende partnerskapsavtale med oppsigelsesfrist på tre måneder. Driftstilskuddet blir konsumprisindeksregulert hvert år.

13. Vågsbygd turn, kr. 477 000,-

Formålet med samarbeidsavtalen er finansiering av en midlertidig turnhall på kommunal tomt ved idrettsanlegget Karuss i Vågsbygd. Det ble opprettet en 10-års samarbeidsavtale i 2020 om årlig driftstilskudd. Avtalen gjelder fram til 31.12.2030. Tilskuddet skal minimum indeksreguleres tilsvarende statsbudsjettets deflator for kommunesektoren. Inntrekk ekstraordinære omstendigheter som gir én av partene saklig grunn til å tre ut av avtaleforholdet, kan avtalen sies opp med 6 måneders varsel.

14. Forum for integrering og dialog Agder (FIDA), kr. 543 000,-

Formålet med samarbeidsavtalen styrking av aktiviteter og tilbud som FIDA har oppgitt i sine vedtekter. FIDA skal være et regionalt senter for innvandrersorganisasjoner i Agder med fokus på å fremme integrering og dialog, jobbe aktivt med myndiggjøring av innvandrersorganisasjoner, samt formidle og tilrettelegge for integreringsarbeid, interkulturell og religiøs dialog gjennom nært samarbeid med innvandrersorganisasjoner og det offentlige. Driftstilskuddet ble vedtatt av Bystyret i budsjettet for 2022–2025. Tilskuddet justeres tilsvarende kommunens deflator.

15. Odderøyas venner, kr. 165 000,-

Odderøyas venner har en rammeavtale og tilleggsbevilgning med Kristiansand kommune. Formålet med rammeavtalen er driftsoppgaver Odderøyas venner utfører på vegne av kommunen, hvor det gis et årlig tilskudd på kr. 20.000. Rammeavtalen ble inngått i 2005. I tillegg mottar Odderøyas venner en årlig tilleggsbevilgning på kr. 150 000. Formålet med tilleggsbevilgningen er utvikling og drift av arealer, bygg og anlegg på Odderøya som omfattes av gjeldende leieavtale mellom kommunen og venneforeningen. Tilleggsbevilgningen ble politisk vedtatt for perioden 2022–2026. Tilleggsbevilgning indeksreguleres årlig.

16.-17. Kirkens ungdomsprosjekt, kr. 3 728 000,-

Formålet med samarbeidsavtalen er styrking av aktiviteter og tilbud som kommer utsatte barn og unge og barnefamilier til gode. Kirkens ungdomsprosjekt skal samarbeide med de av kommunens tjenester som har ansvar og tilbud rettet mot målgruppen. Beløpet ble oppjustert med 1 000 000 kr i budsjettbehandlingen for 2024. I henhold til avtalen tildeles tilskuddet årlig med forbehold om bystyrets godkjenning i budsjettbehandlingen. Tilskuddsbeløpet justeres tilsvarende konsumprisindeks.

18. Frelsesarmeen, Home-start, kr. 997 000,-

Formålet med samarbeidsavtalen er Frelsesarmeen, Home-start kan supplere det kommunale hjelpetilbudet knyttet til støtte, avlaste og forebygge kriser hos småbarnsfamilier. Beløpet ble økt med 494 000 kr for 2025–2028 grunnet bortfall av tilskudd fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir). Løpende avtale, tilskudd indeksreguleres årlig.

19. Amatheia, kr. 1 025 000,-

Formålet med samarbeidsavtalen er at Amatheia sine lavterskel helsetjenester kan tilbys i Kristiansand og supplere det kommunale og offentlige helsetilbudet. Vedtaket om tildeling av driftstilskudd på 1 000 000 kr gjelder for 2 år, budsjettperioden 2024–2025. Tilskuddet indeksreguleres årlig.

20. Muslimsk union Agder, kr. 50 000,-

Formålet er forebygging av ekstremisme i fengslene. Det har ikke blitt inngått en avtale med Muslimsk union Agder. Driftstilskuddet ble vedtatt i budsjettperiode 2024–2027.

21. Redningsselskapet, kr. 500 000,-

Formålet med avtalen er at Redningsselskapet skal levere undervisning i henhold til læreplanmål KRO 005, spesifikt trygghets- og redningsmål. Redningsselskapet gjennomfører kurskonseptet «RS Trygg i vann» for skoleelever på 9. trinn. Det foreligger en avtale for to skoleår med oppstart 2024/2025, og mulighet for forlengelse i to år. Tilskuddet indeksreguleres årlig.

Tilskuddsordninger

I kristiansand kommunes økonomiplan 2025–2028 står det at:

«Forvaltningen av tilskuddsordninger skal baseres på åpenhet og likebehandling, alle potensielle søkere skal ha en reell mulighet til å konkurrere på lik linje med andre søkere. Retningslinjer for den enkelte ordning med vurderingskriterier, saksbehandlingsregler og tildelingsfullmakter skal vedtas politisk og være lett tilgjengelige for offentligheten. Hovedmålet med tilskuddsordningene er å gi eksterne aktører som ikke mottar årlig driftstilskudd, mulighet til å motta økonomisk støtte fra kommunen til prosjekter og tiltak på ulike samfunnsområder.».

Først presenteres en tabell som viser oversikt over tilskuddsordningene. Deretter oppgis formålet med kommunens tilskuddsordninger og tildeling av tilskuddsordningen for 2025. Tilskuddsordningene presenteres i samme rekkefølge som tabellen.

	Tilskuddsordninger	2025	Avtale varighet	Område
1.	Kristiansand kommunes samlelegatet for humanitær og sosial innsats	927	Løpende	Helse og mestring
2.	Tilskudd til mestring, deltakelse og livskvalitet innen rus- og psykiskhelsefeltet	6 740	Løpende	Helse og mestring
3.	Tilskudd til integrering, mangfold og deltakelse i samfunnsliv for flerkulturelle	1 546	Løpende	Helse og mestring
4.	Tilskudd til interesseorganisasjoner og organisering av frivillig innsats innen helse-, omsorgs- og sosialfeltet	1 415	Løpende	Helse og mestring
5.	Tilskudd til drift av barne- og ungdomsorganisasjoner	4 604	Løpende	Kultur og innbyggerdialog
6.	Kommunens satsing på rytmisk musikk	890	Løpende	Kultur og innbyggerdialog
7.	Tilskudd til kunst- og kulturformål	1 960	Løpende	Kultur og innbyggerdialog
8.	Tilskudd til festivaler	1 843	Løpende	Kultur og innbyggerdialog
9.	Tilskudd til skolekorps	1 000	Løpende	Kultur og innbyggerdialog
10.	Aktivitetstilskudd idrett – kommunal andel storbymidler inkl. bosettingsmidler	783	Løpende	Kultur og innbyggerdialog
11.	Toppidrettsstipend til utøvere og trenere	614	Løpende	Kultur og innbyggerdialog
12.	Tilskudd til orienteringskart	185	Løpende	Kultur og innbyggerdialog
13.	Tilskudd til kulturtiltak i nærmiljøet	0	Løpende	Midlene overført til Bydelsfondet – aktivitet.
14.	Tilskudd til aktiviteter for barn og unge med funksjonshemninger	147	Løpende	Kultur og innbyggerdialog
15.	Tilskudd til aktivitetshus og private grendehus	880	Løpende	Kultur og innbyggerdialog
16.	Tilskudd til private idrettsanlegg	760	Løpende	Kultur og innbyggerdialog

17.	Tilskudd til kompetansesentre og nettverksorganisasjoner	4 900	Løpende	Kultur og innbyggerdialog
18.	Tilskudd til møteplasser og lokalparker i lokalsamfunnet	787	Løpende	By- og stedsutvikling (kontingent og flere velforeninger reduserer tilskuddspotten)
19.	Løyperydding	339	Løpende	By- og stedsutvikling
20.	Tilskudd til privat vedlikehold av veier	751	Løpende	By- og stedsutvikling (ingeniørvesenet og Vei)
21.	Panteordning for eldre ikke-rentbrennende ildsteder – Grim, Lund, Kvadraturen	189	Løpende	By- og stedsutvikling
22.	Panteordning piggdekk	415	Løpende	By- og stedsutvikling
23.	Bydelsfond (drift)	1 500	Løpende	By- og stedsutvikling
24.	Aktivitetsmidler kultur (Bydelsfondet)	300	Løpende	By- og stedsutvikling (Overført fra Kultur og innbygg.dialog)
25.	Bydelsfond (investering)	2 500	Løpende	By- og stedsutvikling
26.	Folkets klimadugnad	499	Løpende	By- og stedsutvikling
27.	Klimaomstillingsfondet	3000	Løpende	By- og stedsutvikling
28.	Oppvekstutvalgets tilskuddsordning for utsatte/vanskeligstilte barn og unge	625	Løpende	Oppvekst, grunnen til nedgangen er at det i 2024 også lå inne 27 000 kr fra et avsluttet legat.
29.	Fritidsordninger i regi av lag, foreninger og organisasjoner	3 500	Løpende	Oppvekst
30.	Tilskudd til samlivskurs	327	2024-2027	Oppvekst, vedtatt budsjettbehandlingen 2024. Ubrukte midler i 2024 på 45 000 overføres til 2025.

1. Kristiansand kommunes samlelegatet for humanitær og sosial innsats, kr. 927 000,-

Legatets formål er å stimulere den humanitære og frivillige innsatsen på det sosiale felt i Kristiansand kommune. Legatet har ikke retningslinjer, men vedtekter. Tildeling av tilskudd fra denne tilskuddsordningen for 2025 ble behandlet i Helseutvalget som legatestyre 13.05.2025 som sak 6/2025.

2. Tilskudd til mestring, deltakelse og livskvalitet innen rus- og psykiskhelsefeltet, kr. 6 740 000,-

Tilskuddsordningen skal stimulere og videreutvikle et mangfold av lokale tiltak og aktører innen rus- og psykisk helsefeltet. Tiltakene skal være i tråd med målsettinger i politisk vedtatte planer og strategier på helse-, omsorgs- og sosialfeltet. Tildeling av tilskudd fra denne tilskuddsordningen for 2025 ble behandlet i Helseutvalgets 21.01.2025 som sak 7/25.

3. Tilskudd til integrering, mangfold og deltakelse i samfunnsliv for flerkulturelle, kr. 1 546 000,-

Tilskuddsordningen skal støtte tiltak og aktiviteter som bidrar til integrering av flerkulturelle. Tiltaket skal støtte opp om ansvaret Kristiansand kommune og Helse og mestring har for arbeidet rettet mot flyktninger og innvandrere. Tildeling av tilskudd fra denne tilskuddsordningen for 2025 ble behandlet i Helseutvalgets 21.01.2025 som sak 6/25.

4. Tilskudd til interesseorganisasjoner og organisering av frivillig innsats innen helse-, omsorgs- og sosialfeltet, kr. 1 415 000,-

Tilskuddsordningen skal stimulere til aktiviteter og drift av interesse-, bruker- og pårørendeorganisasjoner. Organisering av frivillig innsats som støtter opp om kommunens samfunnsoppdrag innenfor helse-, omsorg- og sosialfeltet, er sentralt i formålet. Tildeling av tilskudd fra denne tilskuddsordningen for 2025 ble behandlet i Helseutvalgets 21.01.2025 som sak 8/25.

5. Tilskudd til drift av barne- og ungdomsorganisasjoner, kr. 4 604 000,-

Formålet med tilskuddsordningen er å stimulere det organiserte, frivillige barne- og ungdomsarbeidet i Kristiansand. Tildeling av tilskudd fra denne tilskuddsordningen for 2025 ble behandlet i Kultur- og idrettsutvalget 25.06.2025 som sak 26/25.

6. Kommunens satsing på rytmisk musikk, kr. 890 000,-

Satsingen på rytmisk musikk skal medvirke til å oppnå Kristiansand kommunes gjeldende kulturpolitiske målsettinger. Retningslinjene inneholder konkrete målsettinger for de ulike støtteordningene som finansieres av satsingsmidlene (retningslinjene pkt. 11-13). Tildeling av tilskudd fra denne tilskuddsordningen for 2025 er under saksbehandling, søknadsfrist 1. september 2025.

7. Tilskudd til kunst- og kulturformål, kr. 1 960 000,-

Formålet med tilskuddsordningen er å stimulere og videreutvikle kulturlivet i Kristiansand. Tilskuddsordningen skal bidra til profesjonalitet, kvalitet og mangfold i Kristiansands kunst og kulturtilbud. Tildeling av tilskudd fra denne tilskuddsordningen for 2025 ble behandlet i Kultur- og idrettsutvalget 13.03.2025, 1. halvår som sak 13/25. Tilskudd for 2. halvår er under saksbehandling, søknadsfrist 15. august 2025.

8. Tilskudd til festivaler, kr. 1 843 000,-

Formålet med tilskuddsordningen er å stimulere til utvikling og profesjonalisering av festivalene i Kristiansand. Bidra til et kunstnerisk og kulturelt festivalmangfold med fokus på nyskaping og kvalitet. Medvirke til at Kristiansand kommune er en profesjonell tilrettelegger og samarbeidspartner for festivalfeltet i kommunen. Medvirke til å oppnå Kristiansand kommunes kulturpolitiske målsettinger. Tildeling av tilskudd fra denne tilskuddsordningen for 2025 ble behandlet i Kultur- og idrettsutvalget 13.03.2025 som sak 14/25.

9. Tilskudd til skolekorps, kr. 1 000 000,-

Formålet med tilskuddsordningen er å legge til rette for stabilitet og utvikling for

korpsene i Kristiansand. Tilskuddsordningen skal medvirke til å oppnå målsettingene i Kristiansand kommunes kulturstrategi. Tildeling av tilskudd fra denne tilskuddsordningen for 2025 ble behandlet i Kultur- og idrettsutvalget 10.04.2025 som sak 18/25.

10. Aktivitetsmidler idrett – kommunal andel storbymidler inkl. bosettingsmidler, kr. 783 000,-

Formålet med tilskuddsordningen er å tilrettelegge for at barn og ungdom som står overfor økonomiske og/eller kulturelle barrierer for deltakelse kan delta i idrett/fysisk aktivitet i et idrettslag. Tildeling av tilskudd fra denne tilskuddsordningen administreres av Kristiansand Idrettsråd.

11. Toppidrettsstipend til utøvere og trenere, kr. 614 000,-

Kristiansand kommunes toppidrettsstipend er en anerkjennelse av Kristiansands fremste toppidrettsutøvere og -trenere. Ordningen skal først og fremst bidra til å anerkjenne den innsats toppidrettsutøvere eller -trenere så langt har lagt ned i sin idrett, samt bidra til inspirasjon og stimulering til videre satsning i valgt idrett. Tildeling av tilskudd fra denne tilskuddsordningen for 2025 er under saksbehandling, søknadsfrist 1. oktober 2025.

12. Tilskudd til orienteringskart, kr. 185 000,-

Formålet med tilskuddsordningen er å gi tilskudd til produksjon og revisjon av orienteringskart. Tildelingen av tilskudd fra denne tilskuddsordningen administreres av enheten Idrett og fysisk aktivitet.

13. Tilskudd til kulturtiltak i nærmiljøet, kr. 0,-

Midlene overført til Bydelsfondet – aktivitet.

14. Tilskudd til aktiviteter for barn og unge med funksjonshemninger, kr. 147 000,-

Formålet med tilskuddsordningen er å øke muligheten for at barn og unge med særskilte behov kan ta del i organisasjonslivet. Tildeling av tilskudd fra denne tilskuddsordningen for 2025 har blitt behandlet administrativt.

15. Tilskudd til aktivitetshus og private grendehus, kr. 880 000,-

Formålet med tilskuddsordningen er å støtte driften av historiske bygg, aktivitetshus og private grendehus som fungerer som møteplass eller samlingssted for aktiviteter i nærmiljøet. Tildeling av tilskudd fra denne tilskuddsordningen for 2025 har blitt behandlet i Kultur- og idrettsutvalget 13.02.2025 som sak 8/25.

16. Tilskudd til private idrettsanlegg, kr. 760 000,-

Formålet med tilskuddsordningen er å støtte opp under drift av idrettsanlegg hvor Kristiansand ikke har tilfredsstillende kommunale anlegg. Tildeling av tilskudd fra denne tilskuddsordningen for 2025 har blitt behandlet i Kultur- og idrettsutvalget 23.01.2025 som sak 2/25.

17. Tilskudd til kompetansesentre og nettverksorganisasjoner, kr. 4 900 000,-

Formålet med tilskuddsordningen er å legge til rette for, styrke og videreutvikle sentrale kompetansesentre og nettverksorganisasjoner innen kunst- og kulturfeltet i Kristiansand. Ordningen skal stimulere til kompetanse- og bransjeutvikling, samt kunnskapsdeling mellom utøvere, kunstnere, arrangører, institusjoner og kompetansemiljøer. Tildeling av tilskudd fra denne tilskuddsordningen for 2025 har blitt behandlet i Kultur- og idrettsutvalget 23.01.2025 som sak 3/25.

18. Tilskudd til møteplasser og lokalparker i lokalsamfunnet, kr. 787 000,-

Formålet med tilskuddsordningen er å utbedre eller legge til rette for nye, enkle tiltak på utendørs kommunale møteplasser og lokalparker i boligområdene. Hensikten er å ivareta innbyggernes trivsel, trygghet og tilhørighet og bidra til økt deltakelse. Tilskuddet skal oppmuntre til lokal planlegging og gjennomføring. Tildeling av tilskudd fra denne tilskuddsordningen for 2025 har blitt behandlet administrativt.

19. Løyperydding, kr. 339 000,-

Dette er et driftssamarbeid mellom kommunen og alle løypelagene. Tilskuddsordningen for løypelaget skal bidra til å forenkle arbeidet og dekke eventuelle utgifter lagene har. Det tilgjengelige tilskuddet fordeles basert på antall kilometer løyper som hvert lag har ansvar for. Tilskuddet utbetales én gang per år, basert på innrapportert aktivitet og innsendt søknad fra det enkelte løypelaget. Tildeling av tilskudd fra denne tilskuddsordningen behandles administrativt.

20. Tilskudd til privat vedlikehold av veier, kr. 751 000,-

Omtales ikke i denne saken.

21. Panteordning for eldre ikke-rentbrennende ildsteder – Grim, Lund, Kvadraturen, kr. 189 000,-

Omtales ikke i denne saken.

22. Panteordning piggdekk, kr. 415 000,-

Omtales ikke i denne saken.

23. Bydelsfond (drift), kr. 1 500 000,-

Bydelsfondet skal bidra til utviklingen av gode bo- og nærmiljøer og økt lokalt engasjement ved å legge til rette for:

- a) Attraktive, åpne og inkluderende møteplasser for sosiale, kulturelle og fysiske aktiviteter.
- b) Økt aktivitet og ny giv blant beboer- og velforeninger, frivillige lag og organisasjoner og andre aktører.
- c) Lokalt engasjementet og dugnadsinnsats. Bydelsfondet kan brukes for å utløse tilskudd fra andre instanser.

Tilskudd fra denne tilskuddsordningen (drift) behandles fortløpende administrativt. Årets driftsmidler er brukt opp. Det skal årlig framlegges for politikerne hvordan bydelsfondet er brukt.

24. Aktivitetsmidler kultur (Bydelsfondet), kr. 300 000,-

Bydelsfondet skal bidra til utviklingen av gode bo- og nærmiljøer og økt lokalt engasjement ved å legge til rette for:

- a) Attraktive, åpne og inkluderende møteplasser for sosiale, kulturelle og fysiske aktiviteter.
- b) Økt aktivitet og ny giv blant beboer- og velforeninger, frivillige lag og organisasjoner og andre aktører.
- c) Lokalt engasjementet og dugnadsinnsats. Bydelsfondet kan brukes for å utløse tilskudd fra andre instanser.

Tilskudd fra denne tilskuddsordningen (aktivitetsmidler kultur) behandles fortløpende administrativt. Årets driftsmidler er brukt opp. Det skal årlig framlegges for politikerne hvordan bydelsfondet er brukt.

25. Bydelsfond (investering), kr. 2 500 000,-

Bydelsfondet skal bidra til utviklingen av gode bo- og nærmiljøer og økt lokalt engasjement ved å legge til rette for:

- a) Attraktive, åpne og inkluderende møteplasser for sosiale, kulturelle og fysiske aktiviteter.
- b) Økt aktivitet og ny giv blant beboer- og velforeninger, frivillige lag og organisasjoner og andre aktører.
- c) Lokalt engasjementet og dugnadsinnsats. Bydelsfondet kan brukes for å utløse tilskudd fra andre instanser.

Tilskudd fra denne tilskuddsordningen (investering) er under saksbehandling, søknadsfrist 1. oktober 2025.

26. Folkets klimadugnad, kr. 499 000,-

Folkets klimadugnad er å mobilisere til lokalt initiativ, engasjement og samarbeid for en

bærekraftig utvikling. Tilskuddsordningen skal støtte gjennomføring av tiltak initiert av innbyggere, som vil bidra til at vi når sentrale klima- og miljømål for Kristiansand. Det legges vekt på tiltak som bidrar til en bærekraftig utvikling av hele lokalsamfunnet. Tilskuddsordningen har særlig fokus på følgende tre mål:

1. Kristiansand er et sosialt rettferdig lavutslippssamfunn med 80 % lavere klimagassutslipp i 2030.
2. I Kristiansand oppnår kommune og innbyggere mer med mindre ressursbruk.
3. Kristiansand tar vare på naturen og sikrer naturmangfoldet og kulturlandskapet.

Tildeling av tilskudd fra denne tilskuddsordningen for 2025 har blitt behandlet administrativt.

27. Klimaomstillingsfondet, kr. 3000 000,-

Klima- og omstillingsfondet skal bidra til å redusere klimagassutslippene som Kristiansand har et ansvar for. Fondet skal gi insentiver til å gjennomføre effektive klima- og miljøtiltak i Kristiansand som bidrar til å nå klima- og miljømål, og ordningen skal ha en sosial profil. Det legges vekt på tiltak som bidrar til en bærekraftig utvikling av hele lokalsamfunnet. Tilskuddsordningen skal støtte opp under de føringer som er vedtatt i kommuneplanens samfunnsdel, og ha et særlig søkelys på tre mål som følger av samfunnsdelen og kommunens klima- og arealstrategi.

1. Kristiansand er et sosialt rettferdig lavutslippssamfunn med 80 % lavere klimagassutslipp i 2030.
2. I Kristiansand oppnår kommune og innbyggere mer med mindre ressursbruk
3. Kristiansand tar vare på naturen og sikrer naturmangfoldet og kulturlandskapet.

Tilskuddsordningen skal gi innbyggere muligheter til å ta gode miljø- og klimavennlige valg, der det legges vekt på tiltak som bidrar til en bærekraftig utvikling av hele lokalsamfunnet.

Tildeling av tilskudd denne tilskuddsordningen, 1. halvår for 2025 har blitt behandlet administrativt. Tilskudd 2. halvår har ikke blitt behandlet, søknadsfrist 7. oktober 2025.

28. Oppvekstutvalgets tilskuddsordning for utsatte/vanskeligstilte barn og unge, kr. 625 000,-

a) Tilskuddsordningen skal medvirke til å oppnå Kristiansand kommune og oppvekstsektorens strategiplan «Sterkere sammen for barn og unge» med den overordnede målsettingen; «Alle barn og unge skal oppleve at de er inkludert i fellesskapet».

b) Formålet med tilskuddsordningen er å stimulere til tiltak som bedrer livssituasjonen for vanskeligstilte / risikoutsatte barn og unge 0-18 år. Tiltakene kan være rettet mot familier eller det enkelte barn / ungdom.

c) Dette innebærer at barnet får oppleve trygghet og tilhørighet sammen med jevnaldrende.

Tilskudd fra denne tilskuddsordningen for 2025 har blitt behandlet i Oppvekstutvalget 28.01.2025 som sak 3/25.

29. Fritidsordninger i regi av lag, foreninger og organisasjoner, kr. 3 500 000,-

Tilskuddsordningen skal stimulere til aktivitetstilbud for barn fra 1. til 4. trinn i regi av lag, foreninger og organisasjoner i Kristiansand. Tilbudet skal være i tidsrommet mellom kl. 07–16.30, med en åpningstid på minimum 2 ½ time hver åpningsdag.

Aktivitetstilbudene skal være åpent for alle, og bidra positivt til folkehelsen gjennom å skape gode og åpne aktivitetsmiljø. Tilbudet skal fortrinnsvis være i nærområdet, og skape motivasjon, mestring og aktivitetsglede innenfor et mangfold av aktiviteter.

Tilskudd fra denne tilskuddsordningen for 2025 har blitt behandlet i Oppvekstutvalget 06.05.2025 som sak 22/25.

30. Tilskudd til samlivskurs, kr. 327 000,-

- a) Tilskuddsordningen skal medvirke til å oppnå Kristiansand kommune og oppvekstsektorens strategiplan «Sterkere sammen for barn og unge» med mål om at «Alle barn og unge vokser opp under kjærlige, trygge og omsorgsfulle vilkår»
- b) Formålet med tilskuddsordningen er å stimulere til kurs av faglig god kvalitet som bidrar til å utvikle eller holde ved like et godt samliv for par som er foreldre. Et viktig mål med ordningen er å skape en trygg og stabil familiesituasjon. Tilskuddsordningen omfatter også kurs for foreldre som har gjennomgått et samlivsbrudd og som skal samarbeide om felles barn.

Tilskudd fra denne tilskuddsordningen for 2025 har blitt behandlet administrativt.

Juridisk grunnlag

Økonomiske konsekvenser

Uttalelse fra rådene (Eldrerådet, Rådet for personer med funksjonsnedsettelse, Studentutvalget og Ungdommens bystyre)

Barn og unges interesser

Medvirkning med innbyggere/brukerrepresentanter

Klima- og miljøkonsekvenser

HMS/Folkehelse

Vurdering

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Saken tas til orientering.

Punkt 35/25: Retningslinjer for startlån og tilskudd

Bilag

Vedtak Eldre, 09102025, Sak 35/25, Retningslinjer for startlån og tilskudd

Vedtak RPF, 09102025, Sak 42/25, Retningslinjer for startlån og tilskudd

Retningslinjer for tildeling av startlån og tilskudd

Dato 9. juli 2025
Saksnr.: 2023023121-87
Saksbehandler Hans Petter L Breistein
Godkjent av Brede Skaalerud

Saksgang

Råd for personer med funksjonsnedsettelse
Eldrerådet
Helseutvalget

Møtedato

09.10.2025
09.10.2025
14.10.2025

Retningslinjer for startlån og tilskudd

Forslag til vedtak

1. [Helseutvalget vedtar retningslinjer for startlån og tilskudd i Kristiansand kommune](#)

Sammendrag

Startlån skal bidra til at personer med langvarige boligfinansieringsproblemer kan skaffe seg en egnet bolig og beholde den. Hva som anses som «langvarig» vil være gjenstand for en individuell vurdering, men i henhold til den nasjonale veileder kan fem år være et riktig tidsperspektiv i denne sammenheng.

Kommunen har et helhetlig ansvar for behandling av søknader og tildeling av *startlån* og *tilskudd*. Det er Helse og mestring v/Forvaltning og koordinering som har ansvaret for oppgaver knyttet til *startlån* og *tilskudd*. Oppgavene kommunen utfører i forbindelse med *startlån* er tilsvarende som en ordinær bank utfører i forbindelse med lånesøknader og boligfinansiering. Søknader om *startlån* og *tilskudd* sendes til kommunen via Husbankens obligatoriske digitale søknadssystem.

Startlån er et viktig boligsosialt virkemiddel overfor vanskeligstilte på boligmarkedet som i denne sammenheng betyr personer med langvarige boligfinansieringsproblemer.

Utleie av kommunal utleiebolig er et annet sentralt virkemiddel og kommunen vurderer systematisk eierpotensialet for alle søknader om kommunal bolig. Det være seg førstegangssøkere eller ved fornyelse av leiekontrakt. Saksbehandling for begge disse virkemidlene gjøres i samme enhet i Helse og mestring, de er også fysisk samlokalisert under samme ledelse.

Dette samarbeidet er avgjørende for å lykkes best mulig med å få husstander fra å leie til å eie sin bolig.

I 2024 ble det utbetalt *startlån* til 145 husstander, 106 av disse leide bolig.

Andelen barnefamilier var nær 54 %, det betyr at 78 barnefamilier fikk hjelp fra kommunen til å etablere seg i egen eid bolig (eller å beholde nåværende bolig). Av disse igjen var det 16 barnefamilier som gikk fra å leie kommunal bolig til å kjøpe sin egen.

Kristiansand kommune ligger over både nasjonale og lokale måltall med hensyn til andel barnefamilier som får *startlån*.

Kommunen låner inn startlånmidler fra Husbanken for videre utlån til individuelle låntakere (husstander).

Utlånet for 2024 var på totalt 247 millioner fordelt på 145 husstander.

Kristiansand kommunes totale utlånsportefølje per 31.08.2025 er 1,29 milliarder kroner fordelt på 1 616 individuelle lån.

Kristiansand kommune bruker en ekstern låneforvalter til å forvalte individuelle lån og tilskudd. Kommunen har i dag avtale med Intrum AS for denne oppgaven, de tar seg av det praktiske med ut- og innbetaling av de enkelte lån. Kommunen har et nært og løpende samarbeid med Intrum i denne sammenheng.

Forholdet mellom nasjonale og lokale retningslinjer

Kommunen kan fastsette egne retningslinjer for tildeling av *startlån*, forutsatt at disse er i samsvar med den nasjonale forskriften. Det betyr at den nasjonale forskriften for *startlån* setter en tydelig ramme for blant annet hvem som er i målgruppen og hvilke avtalevilkår kommunen kan bruke.

Dette betyr samtidig at de lokale retningslinjene til enhver tid må være i samsvar med de nasjonale bestemmelser for *startlån*. I den grad det blir gjort endringer eller justeringer for *startlån* fra nasjonalt hold vil dette føre til tilsvarende endringer for kommunen. Dette inngår som rutine og skjer allerede automatisk i dag.

Oppsummert må de kommunale retningslinjene

- Ikke være i strid med forskriften og annet regelverk
- Ikke innebære usaklig hensyn
- Åpne for unntak for å sikre en individuell vurdering.

Kommunen handlingsrom avgrenses med dette i hovedsak å gjelde det som kan begrunnes av lokale forhold. Et eksempel på dette er at *startlån* gitt av Kristiansand kommune ikke kan benyttes til boligkjøp i andre kommuner. Dette er «selvskrevent» og gjeldende i dag, men blir for ordens skyld presisert i forslaget til lokale retningslinjer.

Videre vil de lokale retningslinjer bidra til å tydeliggjøre forhold som er gjeldende i dag, men som ikke eksplisitt kommer frem i den nasjonale forskriften, blant annet at ektefeller, samboere og registrerte partnere må søke lån sammen, selv om de ikke bor sammen på søknadstidspunktet.

Forskrift om lån fra Husbanken, kap. 5 Startlån, §§ 5-1 – 5-4, regulerer startlånsordningen, inkludert hvem som er i målgruppen, forskriften er i sin helhet inkludert i forslaget til lokale retningslinjer.

Når det gjelder de ulike tilskuddene er disse regulert i *Lov om bustøtte og kommunale bustadtilskot* (bustøttelova), kap. II §§ 14 og 15. Tidligere var tilskudd for dette formål øremerkende midler som ble overført fra staten via Husbanken til kommunen. Fra januar 2020 inngikk disse midlene i rammeoverføringen fra stat til kommunen. Hvor mye penger som avsettes for tilskudd er dermed gjenstand for kommunens egne prioriteringer.

Forslaget til retningslinjer har ingen budsjettmessige konsekvenser

Vedlegg:

Retningslinjer for tildeling av startlån og tilskudd

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Bakgrunn for saken

I denne saken følger administrasjonen opp et av tiltakene som inngår i *boligsosial handlingsplan 2024-2034* som ble vedtatt av Bystyret 19. juni 2024 sak 88/24.

Konkret er dette tiltakspunkt 1.2.3 under hovedmål 1 «Flere skal kunne eie egen bolig»

«Utarbeide lokale retningslinjer for tildeling av *startlån* og tilskudd som stadfester utlånspraksis kommunen ønsker å ha innen dette området (i samsvar med nåværende overordnede retningslinjer fra Husbanken).»

Skriftliggjøring av retningslinjer vil ytterligere styrke likeverdig og enhetlig praksis samt økt forutsigbarhet for innbyggere som er økonomisk vanskeligstilte på boligmarkedet.

Ved utforming av retningslinjer har administrasjonen samlet og skriftliggjort eksisterende forskrifter, lover og praksis for saksbehandling og tildeling av *startlån* og *tilskudd*. Endring fra dagens praksis er forslaget om at *tilskudd til etablering* skal innvilges uten avskrivningsmulighet og ikke over 20 år som i dag.

Juridisk grunnlag

Bestemmelsene om *startlån* reguleres i *Forskrift om lån fra Husbanken*, Kapittel 5 som gjelder *startlån*, inngår i sin helhet i forslaget til lokale retningslinjer. Den nasjonale forskriften er relativt konkret og bestemmer også hvem som er i målgruppen for *startlån*. Kommunen kan ikke på selvstendig grunnlag fravike de nasjonale bestemmelser.

Bestemmelsene om boligtilskudd reguleres i *Lov om bustøtte og kommunale bustadstilskot* (bustøtteloven), §§ 14 og 15.

Saksbehandling innen dette området er regulert i *Forvaltningsloven* (Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker) som gir bestemmelser for klagerett med mer.

Opgaver og saksbehandling kommunen gjør i forbindelse med *startlån* er tilsvarende som en ordinær bank utfører i forbindelse med lånesøknader og boligfinansiering.

Uttalelse fra rådene

Eldrerådet og *Råd for personer med funksjonsnedsettelser* får saken til behandling i den ordinære saksgangen.

Medvirkning med innbyggere

Bestemmelser og regelverk for *startlån* er gitt av nasjonale forskrifter og lovverk. Kommunen kan alene i liten eller ingen grad kan påvirke regelverket. I arbeidet med boligsosial handlingsplan var medvirkning med innbyggere sentralt, og forslag til lokale retningslinjer inngår i arbeidet med å følge opp planen.

Barn og unges interesser

Selv om det i utgangspunktet er krav om at søker har langvarige boligfinansieringsproblemer, og har benyttet muligheten til sparing, så finnes det enkelte unntak. Husstander med barn er viktig i så måte, hvor hensynet til å sikre en trygg og stabil bosituasjon, gjør at barnefamilier er unntatt fra kravet om å ha utnyttet sine sparemuligheter. Dette unntaket er tydeliggjort i den nasjonale forskriften for *Startlån*.

Videre er barnefamilier både fra nasjonalt hold, og i Kristiansand kommune, en prioritert målgruppe for boligsosiale virkemidler, inkludert *startlån*.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen budsjettmessige konsekvenser. Kommunens sikring mot tap er i all hovedsak knyttet til pant i den enkeltes låntakers bolig.

Klima- og miljøkonsekvenser

Forslaget har ingen konsekvenser for klima og miljø.

Folkehelse

Bolig er etablert som den «den fjerde velferdspilaren» sammen med helse, arbeid og utdanning. Gode boforhold er et viktig velferdsgode med stor betydning for livskvalitet og helse. Startlån og tilskudd er et viktig virkemiddel for å bidra til dette.

Vurdering

Forslaget innebærer ingen endringer av etablert praksis knyttet til saksbehandling eller tildeling av *startlån*.

Når det gjelder *tilskudd til etablering* innebærer forslaget en endring av dagens praksis.

Tilskudd til etablering fra kommunen gis i dag som et rente- og avdragsfritt lån som avskrives med 5 % per år fra det ble utbetalt.

Endringen innebærer at *tilskudd til etablering*, som i dag avskrives over 20 år, vil innvilges uten avskrivningsmulighet. Det betyr at tilskuddene må tilbakebetales enten i forbindelse med salg, eller ved at det i noen av sakene settes løpetid på eksempelvis fem eller ti år. Tilskuddsmottaker vil da på et gitt tidspunkt tilbakebetale tilskuddet, noe som betyr at midlene kan gjenbrukes og komme flere vanskeligstilte på boligmarkedet til gode.

Dette påvirker imidlertid ikke dagens praksis med hvem som kan få tilskudd, men vil tvert imot kunne bidra til at flere vanskeligstilte kan etablere seg i egen bolig.

Administrasjon og organisering av arbeidet knyttet til startlån og tilskudd videreføres som i dag. For innbyggerne blir det ingen endringer i hvordan man søker.

Søknader og kontakt med kommunen i forbindelse med søknadsprosessen videreføres også som i dag.

Fra nasjonal veileder om *startlån*;

«Regelverket for startlån er så fleksibelt at kommunen i utgangspunktet ikke behøver egne kommunale retningslinjer.»

Langt de fleste kommuner har da heller ikke utarbeidet egne retningslinjer, men viser direkte til de nasjonale retningslinjene, tilsvarende som for Kristiansand kommune i dag.

Andelen som har utarbeidet egne retningslinjer er høyest i de store kommunene. Lokale retningslinjene er først og fremst en tydeliggjøring av enkelte forhold som det i kan være nyttig å presisere. Et eksempel på dette er at *startlån* innvilget av Kristiansand kommune kun finansierer boliger i Kristiansand.

Tidligere var tilskudd for dette formål øremerkende midler som ble overført fra staten, v/Husbanken, til kommunen. Fra januar 2020 inngikk disse midlene i rammeoverføringen fra stat til kommunen. Hvor mye penger som avsettes for *tilskudd* er dermed gjenstand for kommunens egne prioriteringer.

I budsjettet for 2025 er det totalt avsatt kr 9 640 087 til *tilskudd til etablering* og *tilskudd til tilpasning*.

Målgruppen for *tilskudd til etablering* samsvarer med målgruppen for *startlån* og gis hovedsakelig i kombinasjon med *startlån*. Husbankens obligatoriske søknadssystem sørger for at det søkes om begge deler samtidig. Kommunene vurderer dermed alltid om det er grunnlag for å kunne gi *tilskudd til etablering* ved alle søknader om *startlån*.

Konklusjon

Administrasjonen vurderer at lokale retningslinjer for *startlån* og *tilskudd* ytterligere vil styrke likeverdig og enhetlig praksis samt økt forutsigbarhet for innbyggere som er økonomisk vanskeligstilte på boligmarkedet.

Det anbefales at Helseutvalget vedtar kommunale retningslinjer for *startlån* og *tilskudd*.

Punkt 36/25: Forslag til møteplan for helseutvalget 2026

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2025017783
Saksbehandler Anne Lise H Aabø

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Helseutvalget	14.10.2025	36/25

FORSLAG TIL MØTEPLAN FOR HELSEUTVALGET 2026

HELSEUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 14.10.2025 SAK 36/25

Helseutvalgets vedtak:

Helseutvalget vedtar møteplan for helseutvalget for 2026.

Ordinære møter

20. januar
10. februar
10. mars
14. april
12. mai
9. juni

Møte i legatstyre

12. mai

25. august
15. september
13. oktober
10. november
8. desember

Forslag til tema/befaringer 2026 meldes inn innen neste møte 18.11.25.
Årshjul for helseutvalget legges frem i helseutvalgets møte i 16.12.25.
(Enst.)

Forslag:

Direktør for helse og mestring fremmet følgende tilleggsforslag:
«Forslag til tema/befaringer 2026 meldes inn innen neste møte 18.11.25.
Årshjul for helseutvalget legges frem i helseutvalgets møte i 16.12.25.»

Voteringer:

Direktør for helse og mestring sin innstilling med tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt.

14.10.2025